



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 254/2019-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou Legium s. r. o., Bukureštská 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Leimberger, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3 CbZm 287/2014 z 27. mája 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoZm 121/2015 z 12. septembra 2017 a takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

## Odôvodnenie:

### I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 CbZm 287/2014 z 27. mája 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 CoZm 121/2015 z 12. septembra 2017.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej na okresnom súde, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Zm 128/2014 vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť sumu 132 775,68 € s príslušenstvom. Proti uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu podala sťažovateľka námietky, o ktorých okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla: *„Nakoniec podala sťažovateľka aj dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní 3Obdo/17/2019 dňa 15.4.2019 odmietol. Ako však z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva (bod 10 odôvodnenia rozhodnutia) skutočnosti, ktoré sú predmetom tejto ústavnej sťažnosti neboli predmetom prieskumu dovolacieho súdu.“*

4. Sťažovateľka odôvodnila porušenie svojich už označených práv takto: „Prvostupňový súd... neposkytol jej priestor na predloženie základného a hlavného dôkazu - znaleckého posudku č. 6/2015, ktorým chcela preukázať pravdivosť jej základnej námietky o tom, že nepodpísala zmenku, ktorá bola predmetom súdneho konania čo z obsahu tohto dôkazu aj vyplýva.

Rovnako bolo sťažovateľke postupom prvostupňového súdu upreté právo vykonať dôkaz výsluchom účastníka - žalobcu, ktorý sa nezúčastnil ani jedného pojednávania a to napriek tomu, že súd uložil právnenému zástupcovi aby jeho účasť zabezpečil.

Po vydaní prvostupňového konania sťažovateľka predložila znalecký posudok č. 6/2015 aspoň odvolaciemu súdu no ako vyplýva z jeho rozhodnutia ani tento na uvedený dôkaz neprihliadal.“

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom: „... právo sťažovateľky priznané čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V č. k. 3 CbZm 287/2014 zo dňa 27.5.2015 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 2 CoZm/121/2015 zo dňa 12.9.2017 porušené boli.

Sťažovateľka navrhuje, aby rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č. k. 3 CbZm 287/2014 zo dňa 27.5.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 2CoZm/121/2015 zo dňa 12.9.2017 boli zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na nové prejednanie.“

## II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

10. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné údaje navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

11. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

### III.

15. Na podklade doručenej ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že táto nespĺňa zákonom o ústavnom súde ustanovené náležitosti.

16. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomoci je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 402/2017, III. ÚS 461/2018).

17. V nadväznosti na uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ovládané dispozičnou zásadou, ktorá prenáša procesnú zodpovednosť za podobu, v akej sa mu poskytne ústavno-súdna ochrana, na sťažovateľku. Práve sťažovateľka je povinná predložiť ústavnému súdu tak formálne vybavený návrh na začatie konania (sťažnosť), na základe ktorého bude ústavný súd pri predbežnom prerokovaní schopný utvoriť si úsudok o (ne)splnení procesných podmienok pre ďalšie konanie o sťažnosti. To znamená, že sťažovateľka je povinná k sťažnosti pripojiť také prílohy, ktoré by slúžili aspoň ako dôkaz existencie zásahu, ktorý má porušovať jej základné práva a slobody a proti ktorému ústavnou sťažnosťou brojí (III. ÚS 502/2016, II. ÚS 30/2018).

18. Ako už bolo uvedené, sťažovateľka k podanej ústavnej sťažnosti nedoložila kópie namietaných rozhodnutí všeobecných súdov [rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu ani Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)], sťažovateľka nepripojila ani znalecký posudok, o ktorom v konaní pred všeobecnými súdmi tvrdila, že ide o dôkaz zásadného významu, namiesto toho v ústavnej sťažnosti navrhla ústavnému súdu vykonanie dokazovania príslušných súdnych spisov okresného súdu, krajského súdu aj najvyššieho súdu.

Splnenie zákonnej požiadavky navrhnuť v ústavnej sťažnosti dôkazy však nemôže nachádzať reálne uplatnenie v takej podobe, že sťažovateľka navrhne ústavnému súdu vyžiadať si od orgánov verejnej moci aj dôkazy, ktoré je spôsobilá predložiť sama (inak by sa z § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde stala obsolétna norma). Osobitne to platí v štádiu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti, ktoré sa dominantne zameriava na splnenie jej procesných podmienok. Už konštatovaná dispozičná zásada si tu vyžaduje maximálnu procesnú aktivitu sťažovateľa a len výnimočne procesnú aktivitu ústavného súdu vyvolanú návrhom sťažovateľa (III. ÚS 502/2016).

19. Navyše, osobitosťou prerokúvanej veci je aj to, že sťažovateľka lehotu na podanie ústavnej sťažnosti zrejme odvíja od momentu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu o jej dovolaní (ktoré však sťažovateľka nijako nepreukázala).

Ústavný súd však zdôrazňuje, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o jeho odmietnutí v súvislosti s plynutím dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 103/09, I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, I. ÚS 209/03). Neprípustné dovolanie nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (IV. ÚS 163/2018, II. ÚS 91/2019).

Na podklade uvedených záverov je preto z pohľadu ústavného súdu podstatnou náležitosťou aj rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď toto nie je sťažovateľkou priamo napadnuté.

20. Ďalším aspektom podanej ústavnej sťažnosti, ktorý vytvára jej neperfektnosť, je priložené splnomocnenie. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje (III. ÚS 360/2018).

Sťažovateľka splnomocnila právneho zástupcu na podanie ústavnej sťažnosti „... proti postupu OS Bratislava V č. k. 3CbZm/287/2014...“, avšak petitom (ktorý je pre rozhodovanie ústavného súdu záväzný) sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia označených práv aj „... postupom a rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 2CoZm/121/2015 zo dňa 12.9.2017...“.

Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z § 43 zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 150/2016, III. ÚS 237/2018).

21. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

22. Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že ústavná sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí ustanovených zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2019